

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10CoP/77/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5915204374
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Amália Paulerová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5915204374.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte v zložení z predsedníčky senátu JUDr. Amálie Paulerovej a členov senátu JUDr. Róberta Urbana a JUDr. Erika Vargu vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa - Y. M., nar. X.X.XXXX, bytom ako matka, dieťa zastúpené v konaní kolíznym opatrovníkom - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, maloletého syna rodičov: matka - W. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. č. XXXX/XX, XXX XX M., v zastúpení právne - JUDr. Ján Krištof, advokát, so sídlom kancelárie R. XX/A, XXX XX H. H., otec - D. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. X. Z.. XXXX/XX, XXX XX W. I., bývajúci na adrese Liptovská D. č. XXX, okres M., o návrhu matky na zmenu (obmedzenie) styku otca s maloletým dieťaťom, na základe odvolania matky proti rozsudku Okresného súdu Ružomberok č.k. 9P/45/2015-27 zo dňa 5.10.2015 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok okresného súdu.
Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd nevyhovel návrhu matky, ktorým sa dňa 27.7.2015 domáhala zmeny rozsudku Okresného súdu Ružomberok č.k. 2P/34/2011 zo dňa 31.8.2011, v rámci tejto zmeny „obmedzenia styku otca s maloletým synom“ tak, že otec bude oprávnený stretávať sa s dieťaťom vždy v páru sobotu v mesiaci od 9.00 hod. do 18.00 hod. Takto vymedzený návrh matky vyhodnotil okresný súd za nedôvodný. Po zistení, že medzi rodičmi v realizácii styku v minulosti vyvstali zásadné výkladové problémy a s tým súvisia aj negatívne prejavy v ich vzájomných vzťahoch ohľadne výkonu rodičovskej dohody vo veci stretávania sa otca s maloletým, schválenej rozsudkom OS Ružomberok 2P/34/2011-36 zo dňa 31.8.2011 (pozn. odvolacieho súdu - ide o pôvodné rozhodnutie o úprave styku otca s maloletým, zmeny ktorého sa matka v aktuálnom konaní domáha) pristúpil súd z dôvodu vhodnosti k zmene pôvodnej úpravy v rámci ktorej zmeny akceptoval: 1/ požiadavku matky o dlhší časový priestor na učenie s maloletým a jeho prípravu do školy, v tomto smere ukončenie styku otca počas párneho víkend v nedeľu určil o 13.00 hod., 2/ požiadavku otca o umožnenie jeho stretnutí s dieťaťom počas letných prázdnin od 1.7. do 15.7. a od 1.8. do 15.8., teda v rozdelených časových intervaloch, čím však nedôjde k predĺženiu styku otca s maloletým, ale zabezpečí sa pravidelný kontakt počas letných prázdnin. Súd v napadnutom rozsudku pre prípad, že sa všeobecná úprava stretnutí otca s maloletým (každý párný víkend v kalendárnom roku) bude časovo prelínať s osobitnou úpravou jeho stretnutí počas Vianočných, Novoročných a Veľkonočných sviatkov, ako aj obdobie letných prázdnin určil, že sa otec v týchto obdobiach bude oprávnený stretávať sa s maloletým synom iba v súlade s osobitnou úpravou. Napokon súd vymedzil, že preberanie a odovzdanie maloletého sa uskutoční pred bytom matky.

2. Okresný súd vykonaným dokazovaním zistil, že rodičia dieťaťa nie sú manželia, nežijú v spoločnej domácnosti. Rozsudkom č.k. 3P/153/2015-13 zo dňa 9.9.2005 Okresný súd Ružomberok zveril maloletého Y. do osobnej starostlivosti matky. Rozsudkom č.k. 6P/23/2012-215 zo dňa 4.12.2012

(právoplatne 15.1.2013) okresný súd zamietol návrh matky, ktorým sa domáhala obmedzenia styku otca s dieťaťom. Preto za pôvodnú úpravu stretnutí otca s maloletým treba považovať rozhodnutie Okresného súdu Ružomberok 2P/34/2011-36 zo dňa 21.8.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Žilina, č.k. 9CoP/93/2011 zo dňa 1.12.2011 o schválení rodičovskej dohody, v zmysle ktorej otec maloletého Y. sa stal oprávnený do 24.12.2011 stretávať sa s maloletým každý párný víkend v sobotu od 13.00 hod. do 17.00 hod., v nedeľu od 10.00 hod. do 14.00 hod. vždy za prítomnosti matky maloletého, v termíne od 24.12.2011 styk otca s maloletým sa mal realizovať ďalej bez prítomnosti matky, súčasne od 1.1.2012 otec bol oprávnený stretávať sa s dieťaťom bez prítomnosti matky každý párný víkend od piatku od 17.00 hod. do nedele do 14.00 hod. s tým, že v prípade stretnutí do 24.12.2011 otec si maloletého mal prevziať v byte matky a tam ho po stretnutí riadne matke odovzdať. Podľa uvádzanej rodičovskej dohody otec sa stal oprávneným stretávať sa s dieťaťom aj každý rok 26.12. od 10.00 hod. do 17.00 hod., každý rok od 2.1. od 10.00 hod. do 6.1. do 17.00 hod., každý párný Veľkonočný pondelok od 08.00 hod. do 18.00 hod., cez letné prázdniny od 1.7. od 8.00 hod. do 31.7. do 19.00 hod. bez prítomnosti matky.

3. Vykonaným dokazovaním okresný súd dospel k záveru o neopodstatnenosti návrhu matky, ktorým sledovala obmedzenie (zúženie) stretnutí otca s dieťaťom. Súd pri prijatí tohto záveru vychádzal z rešpektovania práva rodiča, ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti, ďalej práva dieťaťa na prehlbovanie citových väzieb aj k tomuto rodičovi. Otec sa stretával s maloletým podľa pôvodnej úpravy cca 3 roky. Aj matka potvrdila mesačný pobyt dieťaťa u otca v mesiaci júl príslušného kalendárneho roku už trikrát, pričom pri týchto stretnutiach nedošlo k vážnejším problémom. Dokazovanie preukázalo dokonca aj pozitívnu zmenu vo vzťahoch otec - dieťa, táto pozitívna zmena nastala od obdobia rozhodovania o návrhu matky na obmedzenie styku otca zamietnutý rozsudkom OS Ružomberok č.k. 6P/23/2012-215 zo dňa 04.12.2012. Maloletý je schopný zotrvať u otca bez prítomnosti matky pomerne dlhú dobu, prijímať od otca podnety, zvykať si na jeho rodinné prostredie, čo je rozhodne sprievodným javom bližšieho spoznávania sa otca. Negatívny dopad stretnutí s následkom psychosomaticky deštruktívnym dokazovanie nepreukázalo. Súd poukazuje na to, že keby boli tvrdenia matky ohľadne negatívnych vplyvov stretnutí otca s maloletým také akútne, ako ich ona prezentuje, rozhodne by sa to prejavilo na psychickom stave dieťaťa oveľa intenzívnejšie a matka by sa snažila vyriešiť problémy maloletého iným spôsobom ako štandardnými konzultáciami u psychologičky PhDr. N. I.. Napokon aj zo správy PhDr. N. I. zo dňa 19.5.2015, ako aj 5.8.2015 vyplynulo, že psychoterapeutické sedenia boli ukončené dňa 11.2.2015. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v písomnej správe o prešetrení pomerov (prítom šetrenie bolo vykonané neohlásene) konštatoval, že v domácnosti otca neboli zistené nedostatky. Maloletý stretnutia so svojim otcom akceptuje, neuviedol jediný relevantný dôvod, pre ktorý by mal mať negatívny vzťah k nemu, resp. k jeho rodine. Napokon súd poukazuje na to, že pri svojom rozhodnutí prihliadol aj na stanovisko kolízneho opatrovníka. Okresný súd zvýrazňuje, že otec rešpektuje aj športové aktivity syna. Ak ho syn požiadal, vozil ho aj na hokejové tréningy. Sám maloletý uviedol, že sa nestalo, žeby otec ho neodviezol na nejaký tréning hokeja. Tak tvrdenie matky o tom, že otec nerešpektuje potreby dieťaťa ohľadne jeho hokejových tréningov preukázané nebolo. Podľa názoru okresného súdu by obmedzením (zúžením) styku otca s maloletým ako to matka žiada, by došlo k faktickému zamedzeniu ďalšieho možného rozvíjania vzťahu dieťaťa k otcovi a negatívny postoj matky k otcovi dieťaťa nemôže zakladať dôvod na zúženie jeho stretnutí s dieťaťom.

4. Okresný súd pri právnom posúdení veci postupoval podľa § 36 ods. 1, § 24 ods. 4, § 25 ods. 1,2,3, § 26 zák. o rodine. Pri rozhodovaní o trovách konania aplikoval 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p. a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na ich náhradu, keďže sa jedná o konanie, ktoré sa mohlo začať aj bez návrhu.

5. Odvolanie proti rozsudku okresného súdu podala matka. Podľa jej názoru súd nevyhodnotil správne zistený skutkový stav. Nevzal do úvahy, že od doby, ako sa začal maloletý so svojim otcom stýkať, začali sa u neho prejavovať psychické problémy, začal sa horšie učiť, bojí sa stretnutí s otcom a aj keď je u neho, často odchádza k matkinej sestre a tam sa hráva s jej deťmi. Počas jedného mesiaca v lete, keď bol maloletý u otca, tento mu neurobil za celý mesiac žiadny program, neboli na žiadnom výlete. Takýto stav podľa matky zle vplýva na psychický stav dieťaťa, aj podľa správy PhDr. I. by bolo vhodné, keby bol čas stretávania sa maloletého Y. s otcom obmedzený. Matka ďalej uviedla, že sa stalo viac krát, keď maloletý Y. bol u otca, že dieťa jej zavolalo, že chce ísť domov, ona ho však presvedčila, aby u otca vydržal, vedela totiž, že ak by syna zobrala ku sebe, boli by z toho nepríjemnosti. Podľa názoru matky sú dané s poukazom na § 24 Zák. o rodine dôvody, aby styk otca s maloletým Y. bol obmedzený, žiada preto, aby odvolací súd zmenou napadnutého rozsudku vyhovel jej návrhu v celom rozsahu.

6. Otec písomné vyjadrenie k odvolaniu matky nepredložil.

7. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že neboli v konaní preukázané dôvody, pre ktoré by mal byť styk otca s dieťaťom obmedzený v zmysle návrhu matky. Vzhľadom na značný problém v komunikácii medzi rodičmi a výkladové odlišnosti pri realizácii stretnutí otca s dieťaťom podľa pôvodného rozsudku považoval ÚPSVaR Ružomberok za vhodnú úpravu stretnutí otca s dieťaťom v zmysle odvolaním napadnutého rozsudku. Podľa názoru kolízneho opatrovníka nová úprava stretávania reflektuje na aktivity maloletého Y., ktorý sa aktívne venuje hokeju, na to, aby dieťa malo priestor na prípravu do školy. Súd správne rozdelil aj časť stretnutí otca v dobe letných prázdnin s dieťaťom po dva týždne, otec si tak bude vedieť vhodnejšie upraviť pracovné povinnosti a tým aktívnejšie stráviť čas so synom. Otcovi dieťaťa bolo odporúčané, aby spolupracoval s PhDr. I., klinickou psychologičkou za účelom zlepšenia kvality jeho vzťahu so synom. V súhrne uvádzaných dôvodov kolízny opatrovník navrhuje potvrdenie rozsudku okresného súdu.

8. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 10 ods.1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie podal na to oprávnený účastník (§ 201 prvá veta O.s.p.) v zákonom stanovenej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.), preskúmal vec v rozsahu i z dôvodov daných v ustanovení § 212 ods. 2 písm. a/ O.s.p. a aplikáciou postupu podľa § 156 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 211 ods. 2 a § 214 ods. 2 O.s.p. (bez nariadenia odvolacieho pojednávania) rozsudok okresného súdu potvrdil pre vecnú správnosť podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p.

9. Krajský súd v rámci odvolacieho prieskumu zistil, že okresný súd dokazovanie vykonal v požadovanom rozsahu, skutkový stav zistil riadne, z vykonaného dokazovania vyvodil aj správny právny názor. Okresný súd na posudzovanú vec aplikoval správne aj súvisiace ustanovenia hmotnoprávneho predpisu - Zákona o rodine. V písomnom vyhotovení rozhodnutia okresný súd dáva účastníkom konania relevantné odpovede na všetky významné a podstatné otázky, ktoré v spore vyvstali, ktoré bolo potrebné prioritne v záujme maloletého, ale aj v záujme rodičov (v otázke bezproblémového priebehu stretnutí) prijať. Odpovedal na všetky tie otázky, ktoré z pohľadu zamietnutia návrhu matky považoval za relevantné, vyargumentoval podrobne prečo, z akých dôvodov návrh matky zamietol, ktoré rozhodujúce skutočnosti pri prijatých záveroch považoval za smerodajné, významné a z akého dôvodu „korigoval“ pôvodnú úpravu. V rámci zmenenej úpravy nedošlo k rozšíreniu, ani k obmedzeniu stretnutí otca, ale boli nastavené pravidlá, konkrétnejšie a jasnejšie vymedzujúce spôsob realizácie stretnutí (vrátane odovzdania prevzatia dieťaťa), rozsah, intenzitu, trvanie stretnutí s prihliadnutím aj na tie individuálne otázky, ktoré matka, otec, ale i kolízny opatrovník považovali za dôležité a podstatné v záujme bezproblémového zabezpečenia stretnutí riešiť. Rozhodnutie okresného súdu po obsahovej stránke garantuje právo účastníkom pre spravodlivé súdne konanie. Krajský súd sa v celom rozsahu stotožnil i s písomným odôvodnením napadnutého rozhodnutia, na jeho závery poukazuje a jedine plniac si svoju procesno-právnu povinnosť zaujíma stanovisko k podstatnej odvolacej argumentácii matky.

10. Odvolací súd nepochybuje o tom, že odvolateľka je starostlivou matkou. Dieťa má však nielen matku, ale i otca, ktorý sa k dieťaťu aktívne a intenzívne hlási a chce sa pravidelne podieľať na jeho výchove a starostlivosti. Aj za situácie, že rodičia nie sú manželia a nežijú v spoločnej domácnosti, nie je možné dieťaťu uprieť právo aj na toho rodiča, s ktorým v spoločnej domácnosti nežije, o to viac, ak tento rodič prejavuje o výchovu a starostlivosť o dieťa opravdivý záujem. Nemožno zabudnúť to, že tento rodič môže sa podieľať na starostlivosti a výchove dieťaťa jedine v rámci jednotlivých stretnutí. Súčasťou rodičovskej starostlivosti je aj povinnosť pripraviť dieťa na stretnutie s druhým rodičom. Matku zaťažuje v súdnej veci povinnosť, aby pri príprave dieťaťa na stretnutie s otcom si zvolila k svojmu dieťaťu najcitlivejší a najpriateľnejší prístup. Otcovský prvok vo výchove a starostlivosti o dieťa je osobitne dôležitý. Vykonané dokazovanie preukázalo, že od roku 2012 stretnutia otca s maloletým sa realizovali v pravidelných intervaloch, dieťa nadviazalo vzťah s otcom, pravidelne chodí do jeho domácnosti, spoznáva príbuzných aj zo strany otca, dokonca v jeho starostlivosti sa zdržuje bez prítomnosti matky, ide pritom o obdobie nie krátkodobé, ale dlhšie. Je správne pokračovať v nastavenom režime stretnutí vymedzených v odvolaním napadnutom rozsudku, napokon jeho potvrdenie z dôvodu vecnej správnosti žiadal aj kolízny opatrovník zastupujúci v konaní záujmy maloletého dieťaťa. Podľa názoru odvolacieho súdu pri realizácii stretnutí osobitnú a významnú rolu zohráva korektná a solidná komunikácia rodičov, osobitne za prítomnosti svojho dieťaťa. Dieťa si všíma, vníma ich pozitívne, ako aj ich negatívne prejavy. Pozitívne prejavy rodičov pred dieťaťom môžu dôveru dieťaťa prehĺbiť voči obdivom, negatívne môžu

v ňom vyvolať zneistenie v danom režime realizovania jeho výchovy, môžu u neho vyvolať obavu a strach. Krajský súd je presvedčený o tom, že obidvom rodičom záleží na budúcnosti svojho dieťaťa, aby detstvo malo šťastné a spokojné a preto sa budú usilovať o najoptimálnejšiu formu vzájomnej komunikácie pri riešení spoločných postupov vo výchove svojho maloletého syna. Napríklad ak to bude žiaduce, aj individuálnymi, resp. spoločnými konzultáciami u odborníka špecialistu, psychológa. Výsledok vykonaného dokazovania ani v aktuálnej dobe rozhodovania odvolacieho súdu nepreukázalo existenciu dôvodov pre zmenu úpravy (obmedzenie) stretnutí (styku) otca s maloletým tak, ako to žiadala matka v návrhu na začatie konania a žiada aj v odvolaní.

11. Pri rozhodovaní o náhrade trov prvostupňového konania okresný súd správne aplikoval § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p.

12. O trovách odvolacieho konania rozhodoval krajský súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p. tak, že žiadnemu z účastníkov právo na ich náhradu nepriznal, keďže predmetom odvolacieho konania bola vec starostlivosti súdu o maloleté dieťa, ktoré bolo možné začať i bez návrhu.

12. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo vydané pred 1.7.2016, t.j. za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, čomu zodpovedá i procesný postup rozhodovania odvolacieho súdu. K písomnému vypracovaniu rozsudku však dochádza za účinnosti „nového“ procesného predpisu zák. č. 160/2015 Civilný sporový poriadok, zák. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok. Vzhľadom k nie celkom jednoznačným prechodným ustanoveniam (osobitne § 470 ods. 1, ods. 2, veta prvá Civilný sporový poriadok, § 95 ods. 1, ods. 2 Civilný mimosporový poriadok) odvolací súd v rámci písomného vyhotovenia rozsudku čiastočne zohľadnil aj aktuálnu právnu úpravu napr. číslovanie odsekov odôvodnenia rozsudku.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie